

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Факультет фізичної культури
Кафедра теорії і методики фізичного виховання

Дипломна робота (проект)
магістра

з теми: «ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ
У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Виконав: студент 2 курсу, групи FK1-M19z
спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)
Лівіцький Валерій Володимирович
Керівник: Юрчишин Ю. В., кандидат наук з фізичного
виховання та спорту, доцент
Рецензент: Стасюк І. І., кандидат наук з фізичного
виховання та спорту, доцент

Кам'янець-Подільський – 2020 рік

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА ХОРЕОГРАФІЇ	7
1.1 Проблема професійної підготовки фахівців з фізичної культури у вітчизняному науковому просторі	7
1.2 Нормативно-правові основи професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури	12
1.3 Сутність і структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів	16
РОЗДІЛ 2 МЕТОДИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	22
2.1 Методи дослідження	22
2.2 Організація дослідження	23
РОЗДІЛ 3 ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПЕРЕВІРКА МОДЕЛІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ВАРІАТИВНИХ МОДУЛІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	25
3.1 Діагностичний інструментарій експериментально-дослідної роботи	25
3.2 Аналіз констатувального етапу педагогічного експерименту	33
3.3 Формувальний етап педагогічного експерименту та аналіз його результатів	45
ВИСНОВКИ.....	66
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	70

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

ЗВО – заклади вищої освіти

ЗЗСО – заклади загальної середньої освіти

ЕГ – експериментальна група

КГ – контрольна група

ФФК – Факультет фізичної культури

КПНУ – Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана

Огієнка

МУФК – майбутні учителі фізичної культури

ЧСС – частота серцевих скорочень

ВСТУП

Актуальність дослідження. На сучасному етапі головною метою вищої педагогічної освіти стає високоякісна підготовка кваліфікованого фахівця, здатного до постійного професійного самовдосконалення. Оновлена система фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти розширює резерви гармонійного розвитку учнів, надає їм можливість вибору варіативних модулів із різних видів спорту, рухової активності та хореографії, до реалізації яких повинен бути готовим сучасний учитель фізичної культури.

Концептуальні ідеї професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури є об'єктом наукового пошуку багатьох вчених [2; 13; 22; 46 та ін.]. Деякі аспекти підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності розглядали Л. Ареф'єва [5], О. Атамась [8] та ін. Значний інтерес у контексті зазначеної проблеми становлять наукові розвідки вчених [1; 3; 31; 43 та ін.], в яких започатковано вирішення питань, пов'язаних із проблемою дифузії елементів хореографії до фізичного виховання.

Теоретичний аналіз наукових джерел, вивчення практичного досвіду роботи закладів загальної середньої та вищої освіти свідчать про доцільність підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності і дозволяє визначити низку суперечностей, зокрема між: сучасними вимогами до підвищення якості вищої педагогічної освіти та недостатньою розробленістю й науковою обґрунтованістю підготовки майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів; необхідністю широкого впровадження варіативних модулів з використанням спеціально організованих видів музично-рухової діяльності й хореографії у шкільну практику та відсутністю готовності майбутніх учителів фізичної культури до їх реалізації; реально існуючим досвідом професійної підготовки фахівців із фізичного виховання в закладах вищої педагогічної освіти та потребою в розробці програмного і науково-методичного забезпечення (курикулуму) формування готовності майбутніх

учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності.

Об'єкт дослідження – професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури в закладах вищої освіти.

Предмет дослідження – модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності.

Мета дослідження полягає в науковому обґрунтуванні, розробці та експериментальній перевірці моделі підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності.

Реалізація зазначеної мети передбачала виконання таких **завдань**:

1. Виявити стан розробленості проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури й розкрити зміст базових понять дослідження.

2. Визначити сутність, структуру готовності майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності, критерії, показники та рівні сформованості означеного феномену.

3. Обґрунтувати та розробити модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності з відповідними педагогічними умовами.

У дослідженні використано комплекс **методів**: *теоретичних* (аналіз та систематизація наукових джерел – з метою обґрунтування інноваційних змін у сфері підготовки вчителів фізичної культури та виявлення стану розробленості досліджуваної проблеми; поняттєво-термінологічний та порівняльно-зіставний аналіз – для визначення сутності і змісту базових понять дослідження і нормативно-правових основ підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності; моделювання – для розробки моделі підготовки означених фахівців; узагальнення, конкретизація та структурно-функціональний аналіз – для обґрунтування структури готовності майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів та педагогічних умов, критеріїв, показників і рівнів її

сформованості; *емпіричних* (діагностичні – анкетування – з метою вивчення ставлення вчителів фізичної культури щодо застосування ними варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності й хореографії; самооцінка, тестування, метод експертної оцінки, педагогічне спостереження за суб'єктами освітнього процесу – з метою визначення рівнів сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації означених модулів у процесі професійної діяльності; педагогічний експеримент – констатувальний та формувальний – для перевірки ефективності запропонованої моделі; *статистичні* (оброблення і порівняння результатів кількісного та якісного аналізу одержаних даних).

Практичне значення отриманих результатів. Розроблене науково-методичне забезпечення підготовки майбутніх учителів фізичної культури може бути впроваджено в практику закладів вищої освіти.

Апробація результатів дослідження. Основні результати дипломної роботи магістра обговорювались на звітній науковій конференції студентів, магістрантів Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (м. Кам'янець-Подільський 23-24 вересня 2020 року).

Публікації. Результати дослідження за темою кваліфікаційної (дипломної) роботи магістра висвітлені в одній науковій статті.

Структура та обсяг дипломної роботи магістра. Роботу викладено на 75 сторінках, з яких 69 основного тексту, вона містить 19 таблиць, 9 рисунків. Дипломна робота складається з переліку умовних позначень, вступу, трьох розділів, висновків, списку 86 використаних літературних джерел.

ВИСНОВКИ

1. Виявлення стану розробленості проблеми професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури дозволило систематизувати відповідні вітчизняні дослідження за такими групами: 1) генеза підготовки вчителів фізичної культури в окремих країнах; 2) професійна освіта фахівців фізичної культури, фізичної реабілітації та спорту; 3) професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури; 4) професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до різних видів діяльності; 5) професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до оздоровчої діяльності в закладах загальної середньої освіти. Встановлено, що в нормативно-правових документах зафіксовано необхідність реформування системи фізичного виховання учнів на засадах варіативності.

Розкрито зміст базових понять дослідження. Підготовку майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності розглядаємо як спеціально організований освітній процес у педагогічних університетах, що спрямований на отримання кваліфікації, яка дозволить ефективно виконувати професійні завдання щодо гармонізації особистості учнів засобами фізичної культури і хореографії в закладах загальної середньої освіти. Музично-рухова діяльність характеризується наявністю музичного супроводу і включає такі види як аеробіка, степ-аеробіка, аквааеробіка та чирлідінг, а під досвідом танцювально-рухової діяльності розуміємо конгломерат знань, умінь і навичок стосовно використання видів музично-рухової діяльності й хореографії.

2. Визначено сутність готовності майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності й хореографії, що розглядається як інтегративне особистісне новоутворення і є результатом спеціальної професійної підготовки і виявляється в їхній налаштованості на застосування аеробіки, степ-аеробіки, аквааеробіки,

чирлідінгу й засобів хореографічного мистецтва з опорою на власний танцювально-руховий досвід у своїй професійній діяльності. У структурі означеної готовності виокремлено три діалектично взаємопов'язані компоненти – мотиваційний, когнітивний та дієвий. Мотиваційний компонент виражає усвідомлене ставлення вчителя фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності; когнітивний – передбачає наявність базових знань з циклу дисциплін загальної, професійної та практичної підготовки; дієвий – об'єднує педагогічні здібності, танцювально-руховий досвід, здатність презентувати власну хореографічно-виконавську культуру з метою реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності й хореографії. Запропоновано критерії (активність прояву професійно-мотиваційної потреби, результативність пізнавальної діяльності, наявність організаційно-методичного і танцювально-рухового досвіду) і показники, що характеризують три рівні (низький, середній, високий) сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності.

3. Обґрунтовано та розроблено модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності, яка охоплює чотири взаємопов'язані блоки (цільовий, теоретико-методологічний, організаційно-змістовий, діагностично-результативний) та відповідні педагогічні умови. До *цільового* блоку належать мета і завдання підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності. *Теоретико-методологічний* блок становлять наукові підходи (особистісно орієнтований, системний, діяльнісний, естетичний та культурологічний) і принципи (природовідповідності, культуровідповідності, науковості, свідомості і активності, системності і послідовності, доступності, індивідуалізації, наочності, єдності теоретичної і практичної підготовки, урахування особистих можливостей студентів, професійної спрямованості).

Організаційно-змістовий блок містить: зміст, форми, методи організації

освітнього процесу в закладах вищої освіти, види навчальних занять і засоби підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії, які реалізуються на трьох послідовних етапах (пропедевтичному, основному, рефлексивно-оцінному). *Діагностично-результативний блок* містить: компоненти, критерії та рівні сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності й відображає оцінювання результатів підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності.

Визначено педагогічні умови формування готовності майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності, а саме: мотивування студентів до набуття комплексного досвіду танцювально-рухової діяльності у процесі професійної підготовки; впровадження інноваційних методів реалізації варіативних модулів у ході педагогічної практики; забезпечення майбутніх учителів фізичної культури та хореографії технологією планування безпечного фізичного навантаження під час використання комплексів танцювально- рухових вправ.

4. Конкретизовано курикулум підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності. Його структура складається з робочих програм окремих предметів, розділів і тем, що доповнюють зміст дисциплін циклу професійної підготовки, виробничої педагогічної практики. Зміст освітнього процесу є гнучким, має практичне спрямування, ґрунтується на особистісних, професійних та європейських цінностях. Розроблено та впроваджено в освітній процес дисципліни «Теорія і методика викладання аеробіки», «Основи хореографії», скореговано навчально-методичні комплекси з нормативних дисциплін «Музично-ритмічне виховання», «Гімнастика та методика її викладання», «Теорія та методика фізичного виховання», «Нові технології у фізичному вихованні» за рахунок уведення до їх змісту додаткових розділів із танцювально-рухової діяльності, а також завдань на педагогічну практику згідно з вимогами

чинної навчальної програми з фізичної культури в закладах загальної середньої освіти; відповідно організовано самостійну та позааудиторну роботу студентів.

5. У ході експериментальної перевірки науково обґрунтованої та розробленої моделі підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів у процесі професійної діяльності доведено її ефективність. За підсумками дослідно- експериментальної роботи збільшилася кількість студентів експериментальної групи з високим і середнім рівнями сформованості готовності до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії порівняно з результатами контрольної групи, що було виявлено за критеріями активності прояву професійно-мотиваційної потреби та наявності організаційно-методичного і танцювально-рухового досвіду.

Аналіз динаміки рівнів сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури та хореографії до реалізації варіативних модулів засвідчив позитивні зміни в експериментальній групі за мотиваційним, когнітивним та дієвим компонентами. Виявлено зростання частки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії з високим і середнім рівнями сформованості усвідомленого ставлення до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності та хореографії, базових знань з циклу дисциплін професійної та практичної підготовки й танцювально-рухового досвіду. Результати педагогічного експерименту засвідчили дієвість запропонованих програмно-змістових і науково-методичних засобів та педагогічних умов.

Встановлено, що запропонована модель підготовки майбутніх учителів фізичної культури та хореографії дозволяє ефективно формувати готовність до реалізації варіативних модулів за видами музично-рухової діяльності й хореографії за умови запровадження другої предметної спеціальності «Хореографія» за освітнім рівнем «бакалавр».

Проведене дослідження не вичерпує всіх аспектів обраної проблеми. Подальші наукові пошуки доцільно спрямувати на обґрунтування теоретичних і методичних засад професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Абдуллина, О. А. (1990). *Общепедагогическая подготовка в системе высшего образования* (2-е изд. перероб. и доп.). Москва: Просвещение.
2. Абдулов, Р. М. (2004). *Організація позааудиторної виховної роботи зі студентами вищих навчальних закладів недержавної форми власності* (автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07). Кривий Ріг.
3. Адаменко, Е. (2008). *Математические исследования в психологии и педагогике: учебное пособие*. Луганск: Альмаматер.
4. Ажиппо, О. Ю. (2013). Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів фізичної культури до професійної діяльності у загальноосвітніх навчальних закладах (автореф. дис. д-ра пед. наук: 13.00.04). Харків.
5. Арефьева, Л. П. (2010). *Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до позакласної виховної роботи у старшій школі* (автореф. дис. ...канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.
6. Аристотель, (1976). *Метафизика. Том 1* (сочинения: в 4-х т.). Москва.
7. Аршавский, И .А. (1982). *Физиологические механизмы и закономерности индивидуального развития*. Москва: Наука.
8. Атамась, О. А. (2015). *Формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до впровадження технологій оздоровчого фітнесу* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.
9. Афонін, В., Сениця, А. (2004). Теорія і практика професійної підготовки студентів інститутів фізичної культури (ІФК) як педагогічна проблема. *Молода спортивна наука України, Т.4, 7–10*.
10. Бабаєва, О. Біологічні засади мотивації: фізіологічні механізми біологічних (базових) потреб (продовження). Режим доступу: <http://personal.in.ua/article.php?id=618>.
11. Бабанський, Ю., Поташник, М. (1984). *Оптимізація педагогічного*

процесу. Київ: Освіта.

12. Бакіко, І. В., Цьось, А. В. (2012). Варіативний модуль «Чирлідінг». *Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів. 5 – 9 класи*. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

13. Бакіко, І. В., Цьось, А. В., Семененко, В. П. (2011). Варіативний модуль «Аквааеробіка». *Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів. 5 – 11 класи*. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

14. Бала, Т. М., Масляк, І. П. (2012). Варіативний модуль «Чирлідінг». *Навчальна програма з фізичної культури для загальноосвітніх закладів. 5 – 9 класи*. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>.

15. Басова, Н. В. (1999). *Педагогика и практическая психология*. Ростов-на Дону: Феникс.

37. Дубинська, О. Я. (2013). *Курс лекцій з теорії фізичної культури, фізичного виховання різних груп населення: навч. метод. посіб. складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів напряму 8.010201 «Фізичне виховання», спеціальності 8.01020101 «Фізичне виховання»*. Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.

38. Дудорова, Л. Ю. (2009). *Педагогічні умови формування потреби в здоровому способі життя майбутніх учителів в процесі фізичного виховання* (автореф. дис ... канд. пед. наук: 13.00.04). Вінниця.

39. Дурай-Новакова, К. М. *Формирование профессиональной готовности студентов к педагогической деятельности* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.01). Москва.

40. Дяченко, М. И. (1981). *Психология высшей школы: учеб. пос. для вузов*. Минск: Изд-во БГУ.

41. *Енциклопедія освіти [уклад. і гол. ред. В. Г. Кремень]* (2008). Київ: Юрінком Інтер.

42. Єжова, О. О. (2011). *Формування ціннісного ставлення до здоров'я в учнів професійно-технічних закладів [монографія]*. Суми: Вид-во «МакДен».
43. Єрмолова, В. М. (2012). *Навчаємо граючись: метод. посіб. для вчителів фізичн. культури загальноосвіт. навч. закладів*. Київ: ЛітераЛТД.
44. Жак-Далькроз, Э. (1913). Ритм, его воспитательное значение для жизни и искусства. *Театр и искусство*. Санкт-Петербург.
45. Жернов, В. И. (1999). *Теоретико-методологические основы формирования профессионально-педагогической направленности личности студента педагогического вуза [монография]*. Магнитогорск.
46. Жигадло, Г. Б. (2007). *Розвиток методичної підготовки вчителів фізичного виховання у вищих педагогічних навчальних закладах України (1964-1998 рр.)* (автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.01). Київ.
47. Жуковський, Є. І. (2014). *Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації самостійної фізкультурно-оздоровчої діяльності школярів* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Житомир.
48. Загвязинский, В. И. (2001). *Методология и методы психолого-педагогического исследования*. Москва: АСАДЕМА.
49. *Закон України «Про вищу освіту» №1556-VII від 01.07.2014*. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page>.
50. *Закон України «Про освіту» (2017)*. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/2145-19>.
51. *Закон України «Про фізичну культуру і спорт» (1993)*. Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12/page2>.
52. Захаріна, Є. А. (2013). *Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури до позакласної та позашкільної оздоровчо-виховної роботи* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Запоріжжя.
53. Зубалій, М. (2013). Розвиток змісту навчального матеріалу з фізичної культури. *Нова педагогічна думка*, 4 (76), 115–118.
54. Зязюн, І. А. (2008). *Філософія педагогічної дії [монографія]*. Черкаси:

Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького.

55. Іваній, І. В. (2014). *Фізична культура особистості фахівця фізичного виховання та спорту: навч.-метод. посібник*. Суми: Університетська книга.
56. Іваній, І. В. (2015). *Комунікативна компетентність фахівця фізичного виховання та спорту: методичні рекомендації*. Суми: В-во СДПУ імені А. С. Макаренка.
57. Іванова, Л. І. (2013). *Професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури до роботи з учнями з відхиленням у стані здоров'я: теорія та методика [монографія]*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова.
58. Іванова, Л. І. (2013). *Структура готовності майбутніх учителів фізичної культури до роботи з учнями з відхиленням у стані здоров'я*. Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpbdpu/2012_4/Ivano.pdf.
59. Калиниченко, І. О. (2013). *Медико-педагогічний контроль за фізичним вихованням дітей у загальноосвітніх навчальних закладах: навч. посіб.* Суми: Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка.
60. Калініченко, О. М. (2005). Урок фізичної культури з елементами аеробіки. *Теорія та методика фізичного виховання*, 2, 20–24.
61. Коджаспиров, Ю. Г. (1987). *Функциональная музыка в подготовке спортсменов*. Москва: Физкультура и спорт.
62. Кондрацька, Г. Д. (2005). *Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до викладання основ безпеки життєдіяльності в загальноосвітній школі* (дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Тернопіль.
63. Конакова, О. Ю. (2016). *Оздоровчі інноваційні фітнес-технології у фізичному вихованні різних груп населення*. Дніпро: Вид-во «Інновація».
64. Коновальська, Л. О. (2011). *Формування методичної компетентності майбутніх учителів фізичної культури у процесі вивчення професійно орієнтованих дисциплін* (дис. канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.
65. Корносенко, О. К. (2010). *Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури до використання ігрових методик у професійній діяльності* (автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04). Київ.

66. Костікова, І. І. *Сучасні методологічні підходи вчителя засобами інформаційно-комунікаційних технологій.* Режим доступу: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/journal/2008-08/08kiiiict.pdf>.
67. Косяк, В. А. (2008). *Універсум ритму: Навчальний посібник.* Суми: ВТД «Університетська книга».
68. Косяк, В. А. (2016). *Эстетические интерпритации телесности и спорта [монография].* Сумы: «ФОП Цьома С. П.».
69. Котова, О. В. (2011) *Підготовка майбутніх учителів фізичного виховання до профільного навчання у старшій школі: автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04).* Луганськ.
70. *Концепція Нова українська школа* (2017). Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/tag/nova-ukrainska-shkola>.
71. Кравченко, Н. Сучасна навчальна програма як складова забезпечення оптимальної рухової активності школярів середнього шкільного віку. *Молода спортивна наука Україн, Вип. 16, т. 2, 108–111.*
72. Кравченко, Ю. В., Сущенко, Л. П. (2017). Сучасний погляд на формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до педагогічної взаємодії у фізкультурно-оздоровчій діяльності. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова, 3 К (84), 227–229.*
73. Кравчук, Т. М. (2004). *Педагогічна підготовка майбутніх учителів фізичного виховання у вищих педагогічних навчальних закладах України (20 80 рр. ХХ ст.)* (автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.01). Харків.
74. Краевский, В. В. (1994). *Методология педагогического исследования: пособие для педагогического исследователя.* Самара: Изд-во СамГПИ.
75. *Краткий психологический словарь [под ред. А. В. Петровского]* (1992). Москва: Московский пед. ун-т.
76. Кремень, В. Г. (2009). *Філософія людино центрizmu освітнього простору.* Київ: Педагогічна думка
77. Кремень, В. Г. (2005). *Освіта і наука в Україні - інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати.* Київ: Грамота.

78. Кузьмінський, А. І. (2005). *Педагогіка вищої школи*. Київ: Знання.
79. Кузьміна, Н. В. (1980). *Методы системного педагогического исследования*. Ленинград: ЛГУ.
80. Курикулум підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників закладів освіти галузі знань 01 Педагогічна освіта: зб. робочих навчальних програм: авторський колектив (2017). [загальна ред. Т.М. Сорочан; наукова ред., упорядкування В.В. Сидоренко, М.І. Скрипник.] Київ: ЦППО.
81. Сисоєва, С. О. (1996). *Підготовка вчителя до формування творчої особистості учня [монографія]*. Київ: Поліграфкнига.
82. Слостєнин, В. А. Исаев, И. Ф., Шиянов, Е. Н. (2004). *Педагогика профессионального образования: учеб. Пособие для студ. Высш. Учеб. Завед.* – Москва: Академия. 2004.
83. Klein Gabriele, Noeth Sandra (2011). *Emerging Bodies: The Performance of Worldmaking in Dance and Choreography*. *Transcript-Verlag*, 256 p.
84. McCarthy-Brown Nyama (2017). *Dance Pedagogy for a Diverse World Culturally Relevant Teaching in Theory, Research and Practice*. *McFarland & Company, Inc., Publishers*, 244 p.
85. *Multiple Intelligences*. Howard Gardner, multiple intelligences and education Retrieved from: <http://infed.org/mobi/howard-gardner-multiple-intelligences-and-education/>
86. Sambell Kay, Brown Sally, Graham Linda (2017). *Professionalism in Practice*. *Key Directions in Higher Education Learning, Teaching and Assessment*. *Palgrave Macmillan*, 279 p.